

GUVERNUL ROMÂNIEI

Aprob,
Ilie-Gavril BOLOJAN
Prim - ministru

MEMORANDUM

Avizat: Alexandru NAZARE, ministrul finanțelor

De la: Dragoș-Nicolae PÎSLARU, ministrul investițiilor și proiectelor europene

Tema: Autorizarea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene să încheie contracte/decizii de finanțare în cadrul Programului Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027, gestionat în calitate autoritate de management, pentru proiectele care intră sub incidența prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2025 pentru instituirea unor măsuri în domeniul gestionării investițiilor finanțate din Planul național de redresare și reziliență și din fonduri publice naționale

I. Obiectul Memorandumului

Având în vedere instabilitatea geopolitică fără precedent și necesitatea ca Uniunea Europeană să își asigure propria apărare și pregătirea civilă, în data de 18 septembrie 2025 a fost adoptat Regulamentul (UE) 2025/1914 al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1058 și (UE) 2021/1056 în ceea ce privește măsuri specifice de abordare a provocărilor strategice în contextul evaluării intermediare, astfel încât finanțarea politicii de coeziune să poată fi mobilizată rapid pentru a sprijini în mod direct investițiile în capacități de apărare și securitatea civilă.

În acest sens, prin Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 (PoCIDIF), se are în vedere finanțarea capacităților industriale din sectorul apărării și realizarea de investiții într-o infrastructură rezilientă de apărare sau cu dublă utilizare, inclusiv cu scopul de a promova mobilitatea militară și a îmbunătăți gradul de

pregătire civilă, inclusiv în materie de securitate cibernetică și securitate civilă care nu sunt neapărat legate de mobilitate.

Ținând cont de faptul că Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 (PoCIDIF) se află într-o etapă avansată de implementare, în vederea asigurării finanțării de noi proiecte în cadrul obiectivului specific *”consolidarea capacităților industriale de promovare a capacităților de apărare, acordând prioritate capacităților cu dublă utilizare”*, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE), prin Direcția generală dezvoltare regională, inovare și digitalizare (DGDRID), în calitate de autoritate de management pentru PoCIDIF a inițiat prezentul memorandum cu scopul de a propune spre aprobare autorizarea încheierii contractelor/deciziilor de finanțare care, în prezent, nu mai pot fi derulate în raport cu prevederile art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2025 pentru instituirea unor măsuri în domeniul gestionării investițiilor finanțate din Planul național de redresare și reziliență și din fonduri publice naționale, cu completările ulterioare, în lipsa aprobării acestuia, precum și aprobarea utilizării mecanismului de supracontractare, conform prevederilor art. 15 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare.

Având în vedere prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2025 pentru instituirea unor măsuri în domeniul gestionării investițiilor finanțate din Planul național de redresare și reziliență și din fonduri publice naționale, cu completările ulterioare, în conformitate cu art. 10, alin. (2) *”prin excepție de la prevederile alin. (1) în scopul eficientizării și accelerării implementării proiectelor, în cazuri temeinic justificate, prin memorandum inițiat de ordonatorii principali de credite cu rol de autoritate de management, Guvernul poate aproba încheierea/emiterea contractelor/deciziilor de finanțare și avizelor de principiu cu depășirea sumelor alocate în euro, la nivel de program, cu respectarea limitelor prevăzute la art. 15 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare, acordând prioritate proiectelor aferente investițiilor diminuate și/sau eliminate din Planul național de redresare și reziliență”*.

Astfel, în urma analizei efectuate la nivelul autorității de management, s-au identificat următoarele proiecte pentru care există premisele necesare semnării contractelor de finanțare:

Pentru *Prioritatea 1. Susținerea și promovarea unui ecosistem de CDI atractiv și competitiv în România, Acțiunea 1.1 Sprijin pentru sectorul privat și pentru colaborarea între actorii din sistemul public și mediul de afaceri în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării (CDI)*, au fost identificate 47 proiecte , din care :

- 32 proiecte în cadrul apelului *”Sprijin pentru întreprinderile nou înființate inovatoare”*, aferent măsurii 1.1.1 Componenta 1 LDR;
- 15 proiecte în cadrul apelului *”Sprijin pentru proiecte de CDI pentru consorții tematice între parteneri publici-privati”*, aferent măsurii 1.1.2 Creșterea

gradului de colaborare public-privat [organizații de cercetare (OC) și întreprinderi mici și mijlocii (IMM)].

Analiza a avut drept bază stadiul proiectelor care au obținut punctaj de calificare în urma procesului de evaluare și selecție și proiectele care sunt în etapa de precontractare, a căror valoare depășește alocarea disponibilă pentru apelul aferent măsurii 1.1.1, respectiv apelul aferent măsurii 1.1.2. Aceste proiecte contribuie la creșterea ratei de absorbție a fondurilor europene și la atingerea indicatorilor de realizare și rezultat din cadrul PoCIDIF. Contractele de finanțare necesar a fi semnate se regăsesc în Anexa 1 (Măsura 1.1.1), respectiv Anexa 2 (Măsura 1.1.2) la prezentul memorandum.

Pentru Prioritatea 2. Digitalizare în administrația publică centrală și mediul de afaceri, Acțiunea 2.2 - E - guvernarea și digitalizarea în beneficiul cetățenilor, 2.2.1 - E-guv în administrația/instituțiile publice, Măsura 1 Servicii publice destinate cetățenilor și/sau firmelor identificate în CSP gestionat de ADR și/sau în concordanță cu Politica eGuv, ținând cont de numărul mare de instituții care au nevoie reală de sprijin pentru digitalizarea serviciilor publice pe care le furnizează, au fost identificate 9 proiecte.

Având în vedere imperativul digitalizării serviciilor publice gestionate de administrația publică centrală, pentru proiectele admise în urma etapei de evaluare tehnică și financiară, care au îndeplinit cerințele de calitate stabilite prin ghidul solicitantului este necesară semnarea contractelor de finanțare a căror valoare depășește alocarea disponibilă pentru apelul aferent acțiunii 2.2.1, Măsura 1. Contractele de finanțare necesar a fi semnate se regăsesc în Anexa 3 la prezentul memorandum.

Totodată, urmare a aprobării Regulamentului (UE) 2024/795 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 februarie 2024 de instituire a platformei „Tehnologii strategice pentru Europa” (STEP) și de modificare a Directivei 2003/87/CE și a Regulamentelor (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 și (UE) 2021/241, prin Decizia Comisiei Europene nr. C(2024) 7978/11.11.2024 a fost aprobată modificarea PoCIDIF.

Astfel, a fost creată o nouă prioritate specifică, Prioritatea 4. „Dezvoltarea de tehnologii strategice pentru Europa - STEP”, Acțiunea 4.1 „Sprijin pentru dezvoltarea de tehnologii strategice pentru Europa - STEP”, care contribuie la realizarea obiectivelor STEP prin acordarea de sprijin pentru trei proiecte predefinite, cu contracte de finanțare încheiate, transferate către această nouă prioritate de la acțiunea 1.2 „Sprijin pentru proiecte în domeniul tehnologiilor avansate prin crearea de centre de inovare în domenii de interes strategic” din cadrul Priorității 1 „Sprijinirea și promovarea unui sistem atractiv și competitiv de cercetare și inovare în România”.

Pentru finanțarea acestei noi priorități a fost utilizată rezerva de flexibilitate constituită la nivelul priorităților PoCIDIF, alocarea acestora fiind implicit diminuată, în conformitate cu prevederile Regulamentului menționat anterior. Astfel, având în vedere că apelurile de proiecte au fost lansate anterior deciziei de modificare a PoCIDIF, cererile de finanțare fiind, la acel moment, în stadii avansate ale procesului de evaluare, selecție și contractare, pentru implementarea contractelor de finanțare deja semnate a căror valoare depășește disponibilul rămas după mutarea rezervei de flexibilitate la Prioritatea 4. Dezvoltarea de tehnologii strategice pentru Europa - STEP se aplică prevederile art. 15 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021

aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, pentru implementarea celor trei contracte de finanțare transferate de la Prioritatea 1 la Prioritatea 4, în vederea acoperirii diferenței între alocarea la nivel de prioritate și valoarea totală nerambursabilă a contractelor, se aplică prevederile art. 15 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare.

II. Prezentarea proiectelor finanțate în cadrul PoCIDIF

Proiectele care se finanțează în cadrul PoCIDIF (Prioritatea 1, Acțiunea 1.1, Măsura 1.1.1 și Măsura 1.1.2, și Prioritatea 2, Acțiunea 2.2.1, Măsura 1), intră sub incidența prevederilor art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2025.

A) Pentru proiectele admise spre finanțare în cadrul Priorității 1. Susținerea și promovarea unui ecosistem de CDI atractiv și competitiv în România, Acțiunea 1.1 Sprijin pentru sectorul privat și pentru colaborarea între actorii din sistemul public și mediul de afaceri în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării (CDI) se propune încheierea de contracte în valoare nerambursabilă totală de 890.814.414,10 lei, din care:

- valoare FEDR - 717.391.172,20 lei
- valoare cofinanțare de la bugetul de stat - 173.423.241,90 lei.

detaliată pe apeluri de proiecte după cum urmează:

- PCIDIF/155/PCIDIF_P1/OP1/RSO1.1/PCIDIF_A1” Sprijin pentru întreprinderi nou înființate inovatoare, în cadrul Acțiunii 1.1, Măsura 1.1.1, Componenta 1 - LDR”, valoare nerambursabilă totală 242.121.597,46 lei, din care:
 - valoare FEDR - 205.803.357,84 lei.
 - valoare cofinanțare de la bugetul de stat - 36.318.239,62 lei.
- PCIDIF/159/PCIDIF_P1/OP1/RSO1.1/PCIDIF_A1 ” Sprijin pentru proiecte de CDI pentru consorții tematice între parteneri publici-privati, în cadrul Acțiunii 1.1, Măsura 1.1.2” valoare nerambursabilă totală 648.692.816,64 lei, din care:
 - valoare FEDR - 511.587.814,36 lei,
 - valoare cofinanțare de la bugetul de stat - 137.105.002,28 lei.

B) Pentru proiectele admise spre finanțare în cadrul Priorității 2. Digitalizare în administrația publică centrală și mediul de afaceri, Acțiunea 2.2 - E - guvernarea și digitalizarea în beneficiul cetățenilor, 2.2.1 - E-guv în administrația/instituțiile publice, Măsura 1. Servicii publice destinate cetățenilor și/sau firmelor identificate în CSP gestionat de ADR și/sau în concordanță cu Politica eGuv, apelul de proiecte PCIDIF/129/PCIDIF_P2/OP1/RSO1.2/PCIDIF_A7, se propune încheierea de contracte în valoare eligibilă totală de 1.018.566.941,86 lei, din care:

- valoare FEDR - 763.408.782,81 lei
- valoare cofinanțare de la bugetul de stat - 26.585.461,47 lei

- valoare contribuție proprie asigurată de la bugetul de stat - 228.572.697,58 lei.

Pentru accelerarea procesului de implementare și evitarea riscului de neutilizare a fondurilor alocate, având în vedere o serie de factori care au influențat ritmul actual al implementării, respectiv întârzieri în contractarea proiectelor, dificultăți în obținerea creditelor bugetare și de angajament determinate de măsurile privind gestionarea fondurilor publice din perioada iulie-august 2025, este necesară semnarea de urgență a contractelor de finanțare pentru cele 9 proiecte, conform Anexei nr. 3 la prezentul memorandum.

În cazul în care proiectele finanțate prin PoCIDIF nu vor fi contractate există riscul de nerespectare a calendarului de implementare și de neîndeplinire a indicatorilor de realizare și rezultat din cadrul programului.

Contractele de finanțare semnate pentru care este necesară supracontractarea în vederea acoperirii necesarului de finanțare, conform prevederilor art. 15 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare

Ca urmare a etapizării unor proiecte finanțate în cadrul programelor operaționale aferente perioadei de programare 2014-2020, pentru finanțarea cărora a fost redirecționată parte a alocării inițiale disponibile la nivelul acțiunilor PoCIDIF, precum și a mutării rezervei de flexibilitate în vederea asigurării finanțării Priorității 4, este necesară supracontractarea după cum urmează:

A) Prioritatea 1 Susținerea și promovarea unui sistem de CDI atractiv și competitiv în RO

Acțiunea 1.1, Măsura 1.1.1 - Sprijin pentru întreprinderi nou înființate inovatoare - Componenta 1 LDR, până la valoarea totală nerambursabilă a contractelor semnate (376.679.535,04 lei), respectiv cu suma de 196.212.424,04 lei.

B) Prioritatea 2 Digitalizare în administrația publică centrală și mediul de afaceri:

Acțiunea 2.2 E - guvernarea și digitalizarea în beneficiul cetățenilor, 2.2.1 - E-guv în administrația/instituțiile publice, Măsura 1 Servicii publice destinate cetățenilor și/sau firmelor identificate în CSP gestionat de ADR și/sau în concordanță cu Politica eGuv, până la valoarea totală nerambursabilă a contractelor semnate (867.605.879,09 lei), la care se adaugă contribuția proprie a beneficiarului instituție publică ce trebuie asigurată de la bugetul de stat (240.848.285,9 lei), respectiv cu suma de 440.354.265.18 lei.

Acțiunea 2.2 E - guvernarea și digitalizarea în beneficiul cetățenilor, 2.2.1 - E-guv în administrația/instituțiile publice, Măsura 2 - Creșterea nivelului de interoperabilitate al sistemelor informatice din administrația publică (AP) prin crearea unui sistem standardizat, interconectat și digital, încurajând reutilizarea informațiilor și a serviciilor, până la valoarea totală nerambursabilă a contractului semnat (164.430.871,00 lei), respectiv cu suma de 26.949.560,85 lei.

Acțiunea 2.2 E-guvernarea și digitalizarea în beneficiul cetățenilor, Măsura 2.2.3 Digitalizarea în cultură, până la valoarea totală nerambursabilă a contractului semnat (92.043.050,22 lei), la care se adaugă contribuția proprie a beneficiarului instituție publică ce trebuie asigurată de la bugetul de stat (30.764.035,96 lei), respectiv cu suma de 20.152.756,18 lei.

Acțiunea 2.3, Măsura 2.3.1 Dezvoltarea de produse și procese digitale pentru administrația publică folosind tehnologii avansate, până la valoarea totală nerambursabilă a contractului semnat (295.229.412,67 lei), respectiv cu suma de 47.763.053,41 lei.

Acțiunea 2.3, Măsura 2.3.2 Tehnologii avansate de Securitate cibernetică până la valoarea totală nerambursabilă a contractului semnat (221.736.002,12 lei), la care se adaugă contribuția proprie a beneficiarului instituție publică ce trebuie asigurată de la bugetul de stat (74.111.997,88 lei), respectiv cu suma de 48.381.640,74 lei.

C) Prioritatea 4. Dezvoltarea de tehnologii strategice pentru Europa - STEP

Acțiunea 4.1, al cărei buget a fost creat prin utilizarea rezervei de flexibilitate (1.377.154.943,00 lei FEDR), până la valoarea eligibilă a celor 3 (trei) proiecte transferate de la Prioritatea 1 (1.558.574.752,42 lei), respectiv cu suma de 181.419.809,42 lei.

Creditele de angajament aprobate pentru Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 prevăzute la poziția Finanțarea din FEN postaderare sunt în valoare 8.167.500.000 lei FEDR, iar Contribuția publică națională totală este în valoare de 3.014.738.000 lei (conform Anexei nr. 03/54/25) rezultând un total de 11.182.238.000 lei.

Până în prezent au fost utilizate credite de angajament în valoare de 7.327.915.019 lei FEDR și 1.616.103.103 lei fonduri de la bugetul de stat, rezultând un total de 8.944.018.122 lei. Gradul de contractare în cadrul PoCIDIF este de 89,72% raportat la FEDR și 53,61% raportat la Contribuția publică națională totală.

Conform prezentului memorandum, fondurile necesare până la finalul anului 2025, pentru semnarea contractelor de finanțare sunt în valoare de 1.480.799.955,01 lei FEDR, ceea ce, raportat la alocarea FEDR a PoCIDIF rezultă un grad de contractare de 107,85% aferent fondurilor europene și astfel se aplică prevederile privind supracontractarea conform art. 15, alin. (1), lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, cu modificările și completările ulterioare.

Cofinanțarea de la bugetul de stat prevăzută în memorandum este în valoare de 200.008.703,37 lei, ceea ce, raportat la alocarea PoCIDIF rezultă un grad de contractare de 60,24% aferent cofinanțării de la bugetul de stat, astfel că fondurile de la bugetul de stat se încadrează în creditele de angajament aprobate cu această destinație.

III. Concluzii și propuneri

Având în vedere analiza portofoliului de proiecte gestionat de MIPE, prin Direcția generală dezvoltare regională, inovare și digitalizare (DGDRID), în calitate de autoritate de management pentru Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 (PoCIDIF) rezultă necesitatea autorizării de către Guvern a încheierii contractelor/deciziilor de finanțare.

Proiectele finanțate vizează susținerea și promovarea unui sistem de CDI atractiv și competitiv în România și digitalizare în administrația publică centrală și mediul de afaceri.

Aprobarea prezentului memorandum este esențială pentru eficientizarea și accelerarea implementării proiectelor, creșterea ratei de atingere a indicatorilor de realizare și

rezultat din cadrul PoCIDIF și a gradului de contractare la nivelul programului, diminuarea riscului de dezangajare al fondurilor europene și asigurarea impactului pozitiv social și economic al investițiilor finanțate prin PoCIDIF.

Propunem Guvernului:

Autorizarea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2025 cu completările ulterioare, să încheie contracte/decizii de finanțare în cadrul Programului Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027, cu respectarea limitelor prevăzute la art. 15 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare, în scopul eficientizării și accelerării implementării proiectelor. Valoarea nerambursabilă totală a contractelor de finanțare care urmează a fi încheiate până la finalul anului 2025 este 1.680.808.658,38 lei, la care se adaugă 228.572.697,58 lei valoarea contribuției proprii asigurată de la bugetul de stat de către beneficiarii instituții publice finanțate integral de la bugetul de stat.

Nefinanțarea proiectelor de mai sus prin aplicarea prevederilor art. 10 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2025, cu completările ulterioare, și ale art. 15 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare, va genera, pe de o parte, un impact negativ major la nivel economic și asupra mediului de afaceri, cu întârzieri în ceea ce privește implementarea tranziției verzi și digitale, iar pe de altă parte **imposibilitatea lansării de noi apeluri de proiecte și finanțării unor proiecte ce vizează consolidarea capacităților industriale de promovare a capacităților de apărare, acordând prioritate capacităților cu dublă utilizare.**